

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Діловий туризм

повна назва навчальної дисципліни

Для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр

молодший бакалавр, бакалавр чи
магістр

року набору

2016

галузі знань

24 Сфера обслуговування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

242 Туризм

шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Туризм

назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

вибіркова

обов'язкова чи вибіркова

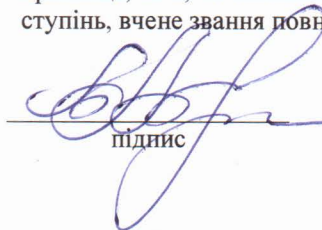
Харків, 2019 рік

Розробник:

Бабаєва Олена Володимирівна,
доцент кафедри туристичного
та готельного бізнесу, кандидат
географічних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.12.2019 р.

підпис

О. В. Бабаєва

ініціали та прізвище

Керівник (гарант) освітньої
програми

Яковчук Олександр Володимирович,
доцент кафедри туристичного та готельного
бізнесу, кандидат географічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.12.2019 р.

підпис

О. В. Яковчук

ініціали та прізвище

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
туристичного та готельного бізнесу

назва кафедри

протокол від 12.12.2019 р. № 7.

Зав. кафедри

підпис

М. М. Паньків

ініціали та прізвище

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 27.12.2019 р. № 6.

Голова методичної комісії

підпис

Р. А. Чемчикаленко

ініціали та прізвище

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Курортна справа» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування фахових компетентностей у студентів з теоретичних засад ділового туризму, особливостей організації ділових заходів, функціонування інфраструктури ділового туризму та організації обслуговування ділових туристів готельними, туристськими та іншими підприємствами сфери послуг та умінь, що забезпечать конкурентоспроможність готельних і туристських закладів, які спеціалізуються на MICE-туризмі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія і практика організації інфраструктури та особливостей розвитку ділового туризму в Україні та світі.

Міждисциплінарні зв'язки Дисципліна відповідно до структурно-логічної схеми викладення дисциплін, передбачених навчальним планом, викладається після вивчення таких курсів: «Рекреалогія», «Організація туризму», «Організація дозвілля», «Готельна справа».

Мова викладання – українська.

\\

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 3. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми;

ЗК 9. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії;

ЗК 11. Здатність планувати та управляти часом;

ЗК 12. Здатність працювати в команді та автономно.

фахових компетентностей:

ФК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

ФК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК 4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

ФК 5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК 6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

ФК 7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;

ФК 8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем;

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК 12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу;

ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

програмних результатів навчання:

ПРН 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПРН 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПРН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПРН 6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПРН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);

ПРН 12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг;

ПРН 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття;

ПРН 15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань;

ПРН 16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;

ПРН 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;

ПРН 18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;

ПРН 19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;

ПРН 20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;

ПРН 21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні засади ділового туризму та історія розвитку MICE-туризму в світі та в Україні.

Поняття ділового туризму. Співвідношення понять Business travel (BT) і діловий туризм. Інфраструктура ринку MICE туризму. Ділові зустрічі. Конференції і конгреси. Виставки і ярмарки. Інсентив-тури. Значення ділового туризму. Історія розвитку і сучасні тенденції ділового туризму. Класифікація MICE – туризму.

Тема 2. Загальна характеристика і особливості організації політичних, комерційних і професійних заходів у діловому туризмі.

Особливості планування і проведення політичних ділових заходів.

Візити: типи, характеристика, особливості організації. Політичні конференції, конгреси.

Загальна характеристика комерційних ділових заходів. Організація і проведення виставково-ярмаркових заходів.

Поняття інсентив-туризм і його особливості. Географія інсентив-туризму. Особливості організації інсентив-турів.

Тема 3. Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі.

Види і типи наукових ділових заходів.

Особливості організації і проведення семінарів, наукових конференцій, симпозіумів, форумів. Організація харчування учасників наукових ділових заходів.

Тема 4. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристичними підприємствами.

Основні суб'єкти ринку ділового туризму. Характеристика і особливості ділових туристів. Значення ділових заходів для готелів. Необхідні умови, що впливають на вибір готелю. Сучасні тенденції розвитку ділових готелів. Особливості обслуговування ділового туризму туристичними фірмами.

Тема 5. Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання.

Складові інфраструктури організації і проведення ділових заходів. Поняття «бізнес-центр», «конференц-зал». Типи і характеристика основних закладів обслуговування ділових зустрічей. Конференц-зали: класифікація, об'ємно-планувальні рішення, типові проекти.

Матеріально-технічне обладнання для ділових заходів: типи, характеристика, основні переваги та недоліки. Основне проекційне обладнання для організації ділових заходів.

Тема 6. Індустрія ділового туризму в світі.

Індустрія ділового туризму в світі: сучасний стан, особливості організації і функціонування, проблеми та перспективи розвитку. Географія ділового туризму в світі. Основні центри МІСЕ-туризму в Європі; на Сході; в країнах Північної та Південної Америки.

Тема 7. Індустрія ділового туризму в Україні.

Індустрія ділового туризму в Україні: сучасний стан, особливості організації і функціонування, проблеми та перспективи розвитку. Основні центри ділового туризму в Україні.

Тема 8. Особливості діяльності менеджера в бізнес-туризмі.

МІСЕ-manager. Вимоги. Навички. Особистісні якості та функціональні обов'язки. Лінгвістика та навички професійної комунікації.

Діловий етикет в індустрії МІСЕ-туризму. Основні особливості ділового етикету. Культура ділового спілкування. Етичні норми ділового спілкування. Культура ділової бесіди. Культура ділових переговорів по телефону. Культура ділового листування. Спілкування з іноземними партнерами. Візитні картки. Ділові подарунки.

Тема 9. Світовий досвід організації і просування ділового туризму.

Міжнародні Business Travel асоціації і професійні спілки. Світовий досвід і особливості кадрової політики в діловому туризмі.

Вітчизняний досвід організацій ділового туризму. Асоціації та об'єднання ділового туризму в Україні. Використання електронних баз даних, інформаційних електронних видань та інформаційних сайтів у функціонуванні та розвитку ділового туризму в Україні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Назви тем	Обсяг у годинах																						
	денна форма											заочна форма											
	повна						скорочена					повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі			
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Теоретичні засади ділового туризму та історія розвитку MICE-туризму в світі та в Україні.	16	4		4		8							15	2				13					
Тема 2. Загальна характеристика і особливості організації політичних, комерційних і професійних заходів у діловому туризмі.	17	4		4		9							15			2		13					
Тема 3. Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі.	16	4		4		8							15	2				13					
Тема 4. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристичними підприємствами.	16	4		4		8							15	2				13					
Тема 5. Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання.	12	2		2		8							15	2				13					
Тема 6. Індустрія ділового туризму в світі	16	4		4		8							14			2		12					
Тема 7 Індустрія ділового туризму в Україні	13	2		2		9							15			2		13					
Тема 8. Особливості діяльності менеджера в бізнес-туризмі.	17	4		4		9							15					15					
Тема 9. Світовий досвід організації і просування ділового туризму.	12	2		2		8							16	2		2		12					
Усього годин /кредитів ECTS	135/ 4,5	30		30		75							135/ 4,5	10		8		117					

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття				30				
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття				30				
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів				75				
	Усього годин				135				
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття					4	6		
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття					2	6		
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів					61	56		
	Усього годин					67	68		
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Тема дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		пов-на	скоро-чена	пов-на	скоро-чена
Тема 1 Теоретичні засади ділового туризму та історія розвитку МІСЕ-туризму в світі та в Україні.	Теоретичні засади ділового туризму	2		2	
	Історія розвитку МІСЕ-туризму в світі та в Україні.	2			
Тема 2. Загальна характеристика і особливості організації політичних, комерційних і професійних заходів у діловому туризмі.	Загальна характеристика і особливості організації політичних заходів у діловому туризмі.	2			
	Загальна характеристика і особливості організації комерційних і професійних заходів у діловому туризмі.	2			
Тема 3. Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі.	Види наукових ділових заходів.	2		2	
	Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі.	2			
Тема 4. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристичними підприємствами.	Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів туристичними підприємствами.	2		2	
	Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними підприємствами.	2			
Тема 5. Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання.	Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання.	2		2	
Тема 6. Індустрія ділового туризму в світі	Індустрія ділового туризму в світі	2			
	Географія ділового туризму в світі	2			
Тема 7. Індустрія ділового туризму в Україні	Використання курортних умов для лікування хвороб людини	2			
Тема 8. Особливості діяльності менеджера в бізнес-туризмі.	Особливості діяльності менеджера в бізнес-туризмі.	2			
	Діловий етикет в бізнес-туризмі	2			
Тема 9. Світовий досвід організації і просування ділового туризму.	Світовий досвід організації і просування ділового туризму.	2		2	
Усього		30		10	

Лекційний матеріал доступний на Порталі навчальних ресурсів інституту:
<https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=1292>

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачено

5.3. Теми практичних занять

Тема дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		пов-на	скоро-чена	пов-на	скоро-чена
Тема 1 Теоретичні засади ділового туризму та історія розвитку МІСЕ-туризму в світі та в Україні.	Теоретичні засади ділового туризму	2			
	Історія розвитку МІСЕ-туризму в світі та в Україні.	2			
Тема 2. Загальна характеристика і особливості організації політичних, комерційних і професійних заходів у діловому туризмі.	Загальна характеристика і особливості організації політичних заходів у діловому туризмі.	2		2	
	Загальна характеристика і особливості організації комерційних і професійних заходів у діловому туризмі.	2			
Тема 3. Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі.	Види наукових ділових заходів.	2			
	Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі.	2			
Тема 4. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристичними підприємствами.	Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів туристичними підприємствами.	2			
	Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними підприємствами.	2			
Тема 5. Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання.	Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання.	2			
Тема 6. Індустрія ділового туризму в світі	Індустрія ділового туризму в світі	2		2	
	Географія ділового туризму в світі	2			
Тема 7. Індустрія ділового туризму в Україні	Використання курортних умов для лікування хвороб людини	2		2	
Тема 8. Особливості діяльності менеджера в бізнес-туризмі.	Особливості діяльності менеджера в бізнес-туризмі.	2			
	Діловий етикет в бізнес-туризмі	2			
Тема 9. Світовий досвід організації і просування ділового туризму.	Світовий досвід організації і просування ділового туризму.	2		2	
Усього		30		8	

Завдання до практичних занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=1292>

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття непередбачено.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Теоретичні засади ділового туризму та історія розвитку ділового туризму в світі та в Україні.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 2. Загальна характеристика і особливості організації політичних, комерційних і професійних заходів у діловому туризмі.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 3. Загальна характеристика і особливості наукових заходів в діловому туризмі.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 4. Особливості обслуговування ділового сегменту споживачів готельними і туристичними підприємствами.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 5. Конференц-зали і бізнес-центри: характеристики, вимоги, обладнання.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 6. Індустрія ділового туризму в світі.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 7. Індустрія ділового туризму в Україні.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 8. Особливості діяльності менеджера в бізнес-туризмі.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Тема 9. Світовий досвід організації і просування ділового туризму.

Опрацювання лекційного матеріалу та Інтернет-ресурсів за проблематикою навчальної дисципліни; підготовка до практичного заняття, оформлення його результатів.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Індивідуальні завдання не передбачено.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальний рік	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)										Підсумковий контроль	Сума
2019/2020	Усього	У тому числі за темами										
		T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
	60	6	6	7	7	6	10	6	6	6	40	100

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальний рік	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)										Підсумковий контроль	Сума
2020/2021	Усього	У тому числі за темами										
		T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
	60	6	6	7	7	6	10	6	6	6	40	100

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування, виконання контрольної аудиторної роботи;
- для студентів заочної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Андренко І. Б. Діловий туризм: навчальний посібник – Харків : Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова, 2015. – 165 с.
2. Герасименко В. Г. Інноваційний потенціал підприємств туризму та готельного господарства : монографія. – Одеса : Одеський національний економічний університет, 2017. – 278 с.
3. Мельниченко О. А. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні / О. А. Мельниченко, В. О. Шведун // Монографія. – Харків: Видавництво Національного університету цивільного захисту України, 2017. – 153 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

4. Андренко Б. В. Загальна характеристика, особливості організації і проведення комерційних ділових заходів // науково-технічний збірник. – № 85. – Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова, 2012. – С. 58.
5. Дехтяр Н. А. Тенденції розвитку світового ринку ділового туризму / Н. А. Дехтяр // Проблеми економіки. – № 1. – 2014. – С. 43–51.
6. Максимюк М. Н. Оцінка стану та перспективи розвитку ділового туризму / М. Н. Максимюк // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 234. – С. 67–70.
7. Департамент туризму та курортів МЕРіТ України [Електронний ресурс] : [сайт урядової організації]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Станом на 08. 12. 2019. – Назва з екрана.
8. Туристичний портал України [Електронний ресурс] : [каталог туристичних ресурсів]. – Режим доступу: <https://stejka.com>. – Станом на 08.12.2019. – Назва з екрана.
9. Верховна Рада України [Електронний ресурс] : [офіційний веб-портал]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>. – Станом на 08.12.2019. – Назва з екрана.
10. Асоціація Ділового туризму України [Електронний ресурс] : [офіційний веб-портал]. – Режим доступу: <http://www.bta.ua> – Станом на 08.12.2019. – Назва з екрана.
11. Всі готелі України. [Електронний ресурс] : [офіційний веб-портал]. – Режим доступу: <http://www.all-hotels.com.ua> – Станом на 08.12.2019. – Назва з екрана.
12. Виставкова Федерація України [Електронний ресурс] : [офіційний веб-портал]. – Режим доступу: <http://www.expo.org.ua/ua/index.php> – Станом на 08.12.2019. – Назва з екрана.